

BEHEERPLAN SPARRENRIJK, BOXTEL

beantwoording reacties op concept-beheerplan Sparrenrijk.

Het concept-beheerplan Sparrenrijk 2023-2032 is begin juli 2023 tijdens een informatieavond aan omwonenden en geïnteresseerden gepresenteerd. In de daarop volgende periode hebben we onze inwoners ruim de tijd gegeven om op het gepresenteerde beheerplan te reageren. In totaal hebben 2 belangenverenigingen en 13 individuele inwoners gereageerd op het beheerplan. Begin december hebben drie (natuur)belangenverenigingen, Natuurwerkgroep Boxtel, Bomenbrigade Boxtel en Natuurwerkgroep Liempde, in onderling overleg nog een gezamenlijke reactie gegeven.

De reacties waren veelal een mix van vragen, zorgen of meningen omtrent onderdelen van het concept-beheerplan. Zonder de individuele respondenten te kort te willen doen hebben we de verschillende reacties op thema of onderwerp samengevat en voorzien van een reactie of uitleg. Aansluitend geven we aan of en hoe er t.a.v. het onderwerp aanpassingen in het beheerplan worden doorgevoerd.

Lanen

Verskillende reacties gaan over het behoud van de karakteristieke lanenstructuur van Sparrenrijk, veelal in relatie tot het verwijderen van de laan met Amerikaanse eiken. Het behoud van deze laan zou in het verleden ook zijn toegezegd. De kap van de laan van Amerikaanse eik wordt gezien als een te zware ingreep voor het gebied. De omvorming van eerdere lanen met Amerikaanse eiken, ongeveer 10 jaar geleden, is niet geslaagd, want de zomereiken zijn verdrongen door berken. Welke afwegingen spelen een rol bij de keuze tussen een laan in stand houden, een laan laten dichtgroeien of verwilderen en een laan opheffen? Moeten we de huidige lanenstructuur, maar ook het productiebos, niet juist behouden als cultuurhistorisch erfgoed.

Concept-beantwoording

Bij de aanleg van Sparrenrijk, aan het begin de vorige eeuw, heeft men gekozen voor een blokstructuur met begeleidende laanbeplanting voor het gehele gebied. Dit gaf en geeft een statige uitstraling, maar vooral een efficiënte toegang tot percelen ten behoeve van de houtoogst. Bij een aantal lanen is aangesloten bij de lanenstructuur zoals deze reeds in het naastgelegen landgoed Eikenhorst aanwezig was. Deze doorlopende lanen worden beschouwd als de lanen die cultuurhistorische waarde hebben. Behoud van deze lanen is uitgangspunt in het beheerplan. Bij de overige lanen maken we ten behoeve van o.a. de gewenste rust in het natuurgedeelte en verhoging van de biodiversiteit de keuze om lanen op te heffen, door ze langzaam op te laten gaan in de naastgelegen bospercelen. Dit laatste zal veelal actief gestimuleerd worden, door de bodem licht en of zeer plaatselijk open te frezen en nieuwe aanplant aan te brengen. De bomen in de laan zelf worden niet gericht verwijderd. De huidige cultuurhistorische lanenstructuur zal ook in de toekomst beleefbaar blijven.

Het behoud van het productiebos als cultuurhistorisch erfgoed zou juist om een beheer met periodiek grootschalige kap vragen. Dergelijke grootschalige ingrepen beschouwen we in de basis als ongewenst en staan haaks op de biodiversiteit ambities van het beheerplan.

In Sparrenrijk is de laatste jaren veel inspanning geleverd om het aandeel uitheemse soorten, waaronder Amerikaanse eik en rododendron, te verlagen. Vrijwilligers hebben hier een belangrijk aandeel in gehad. Doordat er steeds nieuwe aanwas komt, is dit voor de groep vrijwilligers steeds moeilijker vol te houden. We willen daarom 'bestrijden aan de bron'.

In Sparrenrijk is op dit moment nog één laan van Amerikaanse eik aanwezig. Deze laan bevindt zich in het midden van het gebied. De laan zorgt voor continue verjonging en uitbreiding van de

Amerikaanse eik in het centrale deel van Sparrenrijk. Er is dan ook continue inspanning nodig om de uitbreiding van Amerikaanse eik bij te houden.

De omvorming van een tweetal lanen van Amerikaanse eiken naar lanen met inlandse eiken, 10 jaar geleden uitgevoerd, beschouwen wij niet als mislukt. De aangeplante inlandse eiken, die tussen de snel groeiende berken staan, zullen in de komende jaren het beeld steeds meer gaan domineren. Dit is echter een proces van tientallen jaren. Overigens levert de huidige situatie evengoed ook een hoge bijdrage aan de lokale biodiversiteit.

Voorgestelde aanpassing in concept-beheerplan

In het beheerplan zijn diverse kaartaanpassingen doorgevoerd, die beter inzicht geven in welke lanen langzaam zullen worden opgenomen in de naastgelegen percelen. Hiermee wordt ook direct duidelijk, dat het merendeel van de huidige lanen/ paden toegankelijk blijft.

Het verwijderen van de laan met Amerikaanse eiken wordt als eenmalige ingreep uit het beheerplan verwijderd. De doelstelling blijft wel om in de komende jaren het aandeel Amerikaanse eiken in deze laan geleidelijk steeds verder terug te dringen om nieuwe aanwas beheersbaar te houden. In de bomen in deze laan is veel dood hout aanwezig en een groot aandeel van de Amerikaanse eiken bevindt zich in de aftakelingsfase. Het is aannemelijk, dat deze laan, uit veiligheidsoverweging in de toekomst afgesloten moet worden voor wandelaars.

Paden

Een aantal vragen en opmerkingen ging meer over het opheffen van bestaande lanen en het aanleggen van (nieuwe) paden en verwijderen van beplanting langs bestaande paden.

Concept-beantwoording

Het opheffen/ afsluiten van enkele lanen in het noordelijke deel van Sparrenrijk heeft tot doel om meer rust en ruimte te bieden aan de fauna die in het gebied voorkomt.

Het verdient uitleg te geven over het verschil tussen een laan en een pad. Een laan kenmerkt zich als een brede, meestal rechte land/ bosweg met als weerszijde rijen bomen. Een pad daarentegen slingert zich rondom bomen/ struiken en is speels aangelegd met vaak een maximale loopbreedte van slechts 1 m. Bij een tweetal lanen, die geen cultuurhistorische waarde vertegenwoordigen, wordt voorgesteld de recreatieve beleving van het bos te verhogen door met een slinger door naast gelegen bospercelen een nieuw pad aan te leggen. De laan zou hierbij dan komen te vervallen/ op gaan in het bosperceel (zie eerder). Het is niet de bedoeling om bij het aanleggen van de nieuwe paden bomen te kappen, maar juist het pad om/ tussen bomen door te realiseren.

Voorgestelde aanpassing in concept-beheerplan

Bij een tweetal lanen was een slinger naast de laan beoogd, waarbij de laan vervolgens zou worden opgeheven. Beide ingrepen worden verwijderd uit het beheerplan en de bestaande lanen blijven in tact. Dit vervangen we door de intentie om te onderzoeken of er in het recreatieve deel van het bos tussen de enkele hoofdlanen een tweetal olifantenpaadjes gemaakt kunnen worden.

Amerikaanse eik en overig beheer in de bospercelen

Naast het verwijderen van de laan met Amerikaanse eiken waren ook diverse vragen en opmerkingen ten aanzien van de nut en noodzaak van het verwijderen van exoten uit de bospercelen. Waarom is het noodzakelijk om bomen uit bospercelen te kappen ten behoeve van nieuwe inheemse aanplant, wellicht zijn de "exoten" wel het bos van de toekomst. Daarnaast wordt er gevreesd voor enorme kaalkap ten behoeve van de nieuwe aanplant en de risico's van het aanslaan van de nieuwe aanplant.

Concept-beantwoording

In het verleden zijn bepaalde uitheemse boomsoorten uit andere delen van de wereld geïntroduceerd, waarvan enkele zich nu invasief (kunnen) gedragen. Door voortschrijdend inzicht weten we nu dat dit een negatief effect heeft op het voortbestaan van natuurlijke flora en fauna. De visie op het beheer van Sparrenrijk is juist dat we met natuurvolgend bos- en natuurbeheer de natuurwaarde en biodiversiteit willen verhogen. Hoe we omgaan met de huidige Amerikaanse eikenlaan is hiervoor reeds beschreven. In de diverse bospercelen waar verspreid exoten staan willen we deze langzaam verwijderen. Hoe we dit doen zal veelal van de situatie ter plaatse afhangen, maar beoogde werkzaamheden zijn kleinschalig.

Doelstellingen van het beheerplan is om het huidige productie bos langzaam om te vormen naar een natuurlijk(er) bos. Dit is een bos met een hoog aandeel inlandse boom -en struiksoorten, met meer structuurvariatie en met verschillende bosontwikkelingsfasen. Dergelijke bossen leveren een veel hogere bijdrage aan de biodiversiteit en zijn meer bestand tegen klimaatveranderingen dan de huidige monocultuur bospercelen. Het afsterven van de (fijn)sparren in Sparrenrijk, maar ook elders in Nederland en Europa, is mede het gevolg van die slechte weerbaarheid tegen klimaatverandering, met name verdroging en vervolgens de vatbaarheid voor plaagsoorten zoals de letterzetter (keversoort).

Het Kennisnetwerk Invasieve Exoten vermeldt onder "overige invasieve soorten" de Amerikaanse eik. Ook de VBNE (Vereniging van bos- en natuureigenaren) benoemt deze soort als invasief (Praktijkadvies invasieve exotische planten, struiken en bomen).

In beide documenten staat dat de soort zich met name op zandgronden invasief gedraagt en de langzamer groeiende inheemse soorten, zoals inlandse eik en grove den, verdrukt. Hierdoor kan de soort op die locaties het gehele bos domineren. Dit is ook het geval in bepaalde gedeeltes van Sparrenrijk. Dit is vanuit de visie en doelstellingen voor het beheer van Sparrenrijk ongewenst.

Het beheerplan heeft niet het doel is om Amerikaanse eik in Sparrenrijk volledig uit te roeien. De doelstelling is een inheems loofbos met een laag aandeel uitheemse boomsoorten (niet alleen Amerikaanse eik). De Amerikaanse eik kan, en zal, in een klein aandeel aanwezig blijven in dit inheemse loofbos. Het aandeel wordt wel verminderd, zodat de soort beter onder controle gehouden kan worden en voorkomen wordt dat in grote delen van het bos de Amerikaanse eik dominant wordt en inheemse soorten verdringt. Dit is in feite de basis van het in enkele opmerkingen genoemde **Ecosystem Resilience Approach (ERA)**-beheer; met beheersmaatregelen het bestaande ecosysteem zodanig versterken, dat exoten of ongewenste soorten niet meer (of in ieder geval minder) domineren.

Achtergrond informatie/ websites

<https://www.natuurmonumenten.nl/standpunten/invasieve-exoten>

<https://www.invasieve-exoten.info/nl/home-7/soorten/overige-invasieve-exoten-planten.htm>

https://www.vbne.nl/Uploaded_files/Zelf/invasieve-planten.12c778.pdf

<https://www.ecopedia.be/natuurtypes/natuurtype-dennen-eikenbos-met-amerikaanse-eik>

<https://www.ecopedia.be/boom/amerikaanse-eik>

<https://www.resilias.eu/ecosysteemaanpak/>

Voorgestelde aanpassing in concept-beheerplan

geen

Brandveiligheid

Verschillende vragen en opmerkingen gingen over de risico's van de geplande beheermaatregelen ten aanzien van de brandveiligheid. Dit betreft de mogelijk slechtere bereikbaarheid van bospercelen, door het afsluiten van (enkele) lanen, maar ook de risico's van de doelstelling om meer doodhout in de verschillende bospercelen te laten ontstaan.

Concept-beantwoording

Sparrenrijk staat zoals veel bosgebieden in Noord-Brabant op de provinciale risicokaart als "kwetsbare gebieden voor natuurbranden". De maatregelen om een natuurlijker bos te ontwikkelen met meer biodiversiteit dragen juist bij aan het beperken van het risico op (onbeheersbare) bosbranden.

In het beheerplan staat dat we meer loofhout willen introduceren en bevoordelen. Een hoge variatie aan inheemse loofhoutsoorten verkleint op termijn het brandgevaar. Percelen met monotone naaldhoutopstanden zijn juist gevoeliger voor (bos)branden. Dode takken op de bosbodem geeft tijdelijk een toename van brandbare stof maar dit wordt ook weer snel afgebroken. De verbetering van de bosbodem als gevolg hiervan en de toename van loofhoutsoorten verbeteren de algehele vochthuishouding van de bospercelen. Ook dit verlaagt de gevoeligheid voor bosbrand. De aanwezigheid van staand en liggend dood hout is ontzettend belangrijk voor de biodiversiteit. Bijna de helft van de bosfauna is gebonden aan dood hout!

De aanwezigheid van dood hout in het bos wordt in de vakliteratuur niet herkend als een risico op het ontstaan van (onbeheersbare) bosbranden. Er is dan ook geen norm voor de hoeveelheid dood hout in een bos in het kader van brandveiligheid. Er zijn wel aanbevelingen voor brandveilig gedrag van mensen en er is de aanbeveling om binnen 10 tot 20 meter van een plek met meer menselijke aanwezigheid (picknickplaats of parkeerplaats of druk bewandeld pad) brandbaar materiaal te vermijden.

Vooralsnog lijkt de bereikbaarheid in het gebied voor de brandweer acceptabel. Een eventueel brandweeroptreden is gericht op het voorkomen van overslag naar naastgelegen percelen of gebouwen, maar overslag is nooit volledig uit te sluiten.

Achtergrond informatie/ websites

<https://edepot.wur.nl/449149>

Voorgestelde aanpassing in concept-beheerplan

In het beheerplan wordt opgenomen dat we met de brandweer een gezamenlijke schouw uitvoeren en navraag doen voor het opstellen van een Risico Index Natuurbranden (RIN).

Met behulp van RIN wordt in beeld gebracht wat de kans is dat een eenmaal ontstane natuurbrand zich kan ontwikkelen tot een onbeheersbare brand.

De aanbeveling om binnen 10 tot 20 meter van intensief gebruikte paden, picknickplaatsen en parkeerplaatsen dood hout te vermijden, wordt als aandachtspunt voor de uitvoering toegevoegd aan het beheerplan.

Flora en fauna

Een aantal opmerkingen en vragen ging over hoe er in het beheerplan en met de hieruit vloeiende werkzaamheden rekening wordt gehouden met de aanwezige flora en fauna. Recent verdwijnen of vernietiging van standplaatsen van wespenorchis werd expliciet benoemd alsmede de gevolgen van de grootschalige kap in de Eikenhorst voor soorten als das, ree en steenmarter. Hoe gaan we om met de aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in beoogde te kappen bomen. Daarnaast wordt de "afwezigheid" van een 0-meting of soorteninventarisatie als vreemd ervaren en is er gevraagd waarom deze niet gedeeld wordt als die er wel is.

Concept-beantwoording

Bij de uitvoering van werkzaamheden moet de gemeente zich uiteraard houden aan de Wet natuurbescherming. Door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode is zorgvuldig handelen ten aanzien van alle beschermde soorten die in bossen kunnen voorkomen, geborgd. De Gedragscode Soortenbescherming Bosbeheer is in 2022 goedgekeurd (GSB 2022).

De GSB 2022 schrijft onder andere voor dat er voor aanvang van werkzaamheden wordt gecontroleerd of beschermde of bijzondere soorten aanwezig zijn. Zo nodig worden de werkzaamheden aangepast om verstoring te voorkomen. Dit betekent bijvoorbeeld dat we werkzaamheden buiten de voortplantingsperiode van vogels uitvoeren en bomen met holtes (t.b.v. vleermuizen) juist laten staan of alleen ringen. Ook is er nadrukkelijk oog voor standplaatsen van bijzondere soorten zoals een toch relatief algemeen voorkomende soort als wespenorchis. Het is overigens onduidelijk of de afname van het aantal waargenomen exemplaren wespenorchis iets heeft te maken met werkzaamheden in naast gelegen Eikenhorst of het gevolg is van het relatief droog voorjaar dat we afgelopen jaar hebben gehad.

In het algemeen zijn de beoogde ingrepen kleinschalig en zal de verstoring tijdelijk zijn. Door het creëren van een groter aaneengesloten gebied in het natuurgebied (afsluiten lanen) ontstaan juist rustgebieden voor grotere fauna zoals ree, das en vos. Het kleinschalig omvormingsbeheer binnen de percelen leidt juist tot instandhouding en versterking van de biodiversiteit. We creëren licht en ruimte op de bodem, waardoor kruiden, struiken en jonge bomen kunnen groeien en meer soorten van halfopen plekken hun leefgebied kunnen vinden.

Systematische inventarisatie van voorkomende soorten is een arbeidsintensieve en derhalve dure aangelegenheid. Op basis van algemeen wetenschappelijke kennis, gebaseerd op onderzoeken in (andere) bosgebieden kan gesteld worden, dat een verhoging van het aandeel inheemse soorten en structuurvariatie altijd tot een hogere biodiversiteit leidt. Het is dan ook niet noodzakelijk om dit in Sparrenrijk actief te gaan volgen. Voor zover er wel specifieke soort- en locatie informatie beschikbaar is, wordt deze vanuit het belang van de soort niet gedeeld (om eventuele verstoring te voorkomen).

Voorgestelde aanpassing in concept-beheerplan

geen

Biodiversiteit, klimaat, beheervisie

Verschillende vragen hebben betrekking op of de beheersmaatregelen wel een bijdrage leveren aan de biodiversiteit en hoe dan. Heeft Sparrenrijk wel voldoende potentie om een natuurbos te worden. Niet beheren is ook een optie. Hoe staat het verwijderen van bomen in relatie tot de klimaatdoelstellingen, zoals het vastleggen van CO₂. Het verwijderen van “grote” bomen zal tot een afname van schaduw en hiermee tot een toename van hitte stress leiden. Grootschalige ingrepen moeten vermeden worden en we moeten de bestaande natuurlijke processen respecteren. Zo kunnen ecosystemen in stand gehouden worden en de natuurlijke biodiversiteit behouden blijven. Het duurt tientallen jaren voordat het bos hersteld is van een grootschalige ingrepen. Waarom wordt er niet gebruik gemaakt van de moderne bosbeheerinzichten, conform het Ecosystem Resilience Approach (ERA)?

Concept-beantwoording

Doelstelling is om een natuurlijk(er) bos te creëren om zo de biodiversiteit te verhogen en het bos meer klimaat robuust te maken. Dit is een belangrijk onderdeel van de landelijke -en provinciale bossenstrategie. Dit kan prima in kleinere bospercelen zoals Sparrenrijk. Een natuurlijk bos heeft een hoog aandeel inlandse houtsoorten, voldoende structuurvariatie met verschillende bosontwikkelingsfasen. Deze bossen hebben een hogere biodiversiteit en zijn meer bestand tegen klimaatveranderingen dan de huidige monocultuur bospercelen. Om tot een bosvorming te komen zullen alleen pleksgewijs kleinschalige dunningen plaats vinden. Deze dunningen worden, afhankelijk van de situatie uitgevoerd door het ringen, omduwen of kappen van bomen. In alle gevallen wordt de dunning gevolgd door de aanplant van inheemse soorten ter verhoging van de biodiversiteit. De meeste van deze loofsoorten leveren ook een bijdrage aan de verbetering van de strooisellaag en daarmee aan de gezondheid van de bodem. Een aantal soorten kan de concurrentie aan met ongewenste snelgroeïende soorten zoals Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers (bospest). Dit sluit aan bij de beginselen van ERA.

Doordat de kleinschalige dunningen in de bospercelen plaatsvinden is er geen sprake van een toename van hittestress. Mensen blijven op warme zomerdag verkoeling vinden in Sparrenrijk.

Een “nulbeheer” in bosbeheer kan prima bij echt natuurlijke bossen van meer dan 300 jaar oud en duizenden hectares groot, zoals het Bialowiezawoud in Polen. Uit experimenten blijkt echter dat nulbeheer bij relatief jong bos, zoals Sparrenrijk, leidt tot weinig dynamiek en een afname van de biodiversiteit (door het verdwijnen van de onderbegroeiing). Het bos blijft lange tijd ééntonig. Pas na honderden jaren ontstaat een afbraakfase en neemt de licht op de bosbodem toe. “Niets doen”-beheer is in dit relatief klein en jong aangelegd bos niet realistisch en heeft negatieve gevolgen voor de soortenrijkdom en de natuurwaarde. De huidige monocultuur bospercelen blijken bovendien juist gevoelig voor de gevolgen van klimaatverandering, met het afsterven van (grote) delen van bosopstanden als gevolg.

Het vastleggen van CO₂ is slechts één van de vele functies van bos. Enkel deze functie als zwaarwegend te beoordelen doet geen recht aan het geheel aan ecosystemendiensten van het bos en het bos als huisvestingsplaats voor flora en fauna. Een echt oud volwassen bos, neemt per saldo overigens geen CO₂ meer op; de uitstoot van CO₂ is dan ongeveer gelijk aan de opname.

Voorgestelde aanpassing in concept-beheerplan
geen

Recreatief medegebruik

Verskillende vragen en opmerkingen hebben betrekking op het recreatief (mede)gebruik van Sparrenrijk. Sparrenrijk wordt in het bestemmingsplan niet benoemd als recreatiegebied. Blijft er genoeg (bos)oppervlak en paden beschikbaar om in te recreëren. Door de ontwikkeling van o.a. Lindelust en Heem van Selissen zou het aantal gebruikers de komende jaren juist kunnen toenemen. Het afsluiten van delen van Sparrenrijk vermindert juist de toegankelijkheid en mogelijkheid van recreatie, terwijl dit ontzettend belangrijk is voor de gezondheid van onze inwoners. Waarom willen we zo'n mooi gebied afsluiten voor recreanten. De lanen in Sparrenrijk zijn nu juist erg overzichtelijk wat zorgt voor een sociale veiligheid. De realisatie van slingerende paadjes zorgt mogelijk voor een afnemend gevoel van veiligheid van bezoekers.

Concept-beantwoording

Sparrenrijk blijft grotendeels zoals het nu ook al is. Het oppervlak aan bos wijzigt niet en neemt zelfs licht toe. Ook nu is het niet toegestaan om buiten de paden te recreëren. Het afsluiten/ verwijderen van enkele paden in het noordelijke heeft tot doel om meer rust en ruimte te bieden aan de fauna die in het gebied voorkomt. We accepteren dat hierdoor eventueel een intensivering van de recreatieve druk op andere paden optreedt. De voordelen van rust en ruimte voor de natuur weegt op tegen de geringe toename van verstoring door enigszins verhoogde intensiteit op andere paden. Inwoners kunnen overigens nog steeds wandelen in het noordelijke deel van Sparrenrijk. De wandelpaden langs de buitenrand blijven behouden. Daarnaast is Sparrenrijk niet het enige stukje bos waar de bewoners rust en ruimte vinden. Boxtel en omgeving telt vele andere mooie bos- en natuurgebieden waar men van de natuur kan genieten.

Het gevoel van veiligheid bij het recreëren in Sparrenrijk is een subjectief begrip. Wat de een als veilig ervaart, kan een ander in die situatie als onveilig ervaren. Hier is een bos moeilijk voor in te richten. Met het beheerplan beogen we aan zoveel mogelijk wensen van extensieve recreatievormen te voldoen. Er zijn en blijven brede, lange laanstructuren en kleinere kronkelpaadjes in de recreatiezone.

Voorgestelde aanpassing in concept-beheerplan

Bij een tweetal lanen in het recreatieve deel was een slinger naast de laan beoogd, waarbij de laan vervolgens zou worden opgeheven. Beide ingrepen worden verwijderd uit het beheerplan en de bestaande lanen blijven in tact. Dit vervangen we door de intentie om te onderzoeken of er in het recreatieve deel van het bos tussen de enkele hoofdlanen een tweetal olifantenpaadjes gemaakt kunnen worden.

Eikenhorst

Verskillende opmerkingen en vragen hadden betrekking op het naast Sparrenrijk gelegen (bos)gebied De Eikenhorst.

Concept-beantwoording

Het gedeelte van Landgoed De Eikenhorst tussen de Bosscheweg en Vekemans van Lieshoutlaan ten oosten van Sparrenrijk is particulier bezit. De eigenaar heeft voor het landgoed een beheerdoelstelling waarin houtoogst en daarmee ook grootschalige dunningen en de kap van open plekken, centraal staan. De gemeente heeft geen zeggenschap over dit landgoed. Ten aanzien van de natuurdoelstellingen en (kap)beheer is de provincie het bevoegd gezag. De gemeente heeft geen ambities om dit gebied in eigendom en beheer te verkrijgen. Bij veel opmerkingen over "grootschalige" ingrepen werd een verwijzing gemaakt naar het beheer zoals, dit recent in enkele percelen van het landgoed is uitgevoerd. Zoals eerder genoemd gaat het beheerplan voor Sparrenrijk uit van kleinschalige dunningen, wat op geen enkele manier vergelijkbaar is met de recente werkzaamheden op De Eikenhorst.

Voorgestelde aanpassing in concept-beheerplan
geen

Overige losse opmerkingen en vragen

Gaat de gemeente het Trouwlaantje in ere herstellen?

Het Trouwlaantje is specifiek als te behouden en toegankelijke laan opgenomen in het beheerplan.

Hoe verhouden de voorgetelde werkzaamheden zich tot het Schone Lucht Akkoord (SLA)? de gemeente Boxtel is medeondertekenaar.

De maatregelen in het beheerplan zorgen voor een gezond, biodivers en klimaatbestendig bos, waarmee Sparrenrijk als bos met zijn ecosysteemdiensten ook in de toekomst een bijdrage kan blijven leveren aan de doelstellingen van het Schone Lucht Akkoord. De belangrijkste pijlers onder SLA zijn echter het terugdringen van de uitstoot van vervuilende stoffen en niet zozeer het filteren en wegvangen van deze stoffen middels bosopstanden.

Waarom zulke ingrijpende maatregelen terwijl er maar zo weinig subsidie voor wordt gegeven. Het beheerplan is afhankelijk van subsidies en daarmee financieel kwetsbaar. Wat gebeurt er als de subsidieregeling wordt opgeheven?

Bosbeheer kan in Nederland niet kostendekkend zijn zonder grootschalige kap. Dit staat haaks op de kwaliteitsdoelen voor veel bossen en ook Sparrenrijk. Provincie en Rijk onderkennen dit en stellen een algemene subsidie (SNL) beschikbaar als tegemoetkoming in de kosten van bosbeheer zonder winsttoegmerk.

Een bos zoals Sparrenrijk, waarin veel wordt gerecreëerd, zal te allen tijde beheerd moeten worden al is het maar in het kader van de veiligheid voor de gebruiker. De meeste reguliere kosten zitten in het begaanbaar en veilig houden van Sparrenrijk voor bezoekers. Onderhoud paden, onderhoud bomen langs paden, snoeien, etc. Daarnaast moeten randen met andere terreinen worden onderhouden, omdat anders overlast wordt veroorzaakt richting burens. Bijvoorbeeld snoei langs landbouwpercelen. Indien je het grasland en de poel niet beheerd, groeien deze dicht. Dat komt ook de recreatieve beleving van het gebied niet ten goede. De SNL beheersubsidie wordt hiervoor ingezet, maar dekt de kosten voor dit beheer niet.

De beoogde beheermaatregelen worden grotendeels gedekt door een eenmalige subsidie binnen de subsidieregeling leefgebieden van de provincie; Uitvoeringsprogramma Biodiversiteit in het Brabants Boslandschap. Deze is voor de maatregelen die we willen uitvoeren om het bos te ontwikkelen richting een divers en gevarieerd natuurbos. De verspreiding van steenmeel met behulp van een helikopter maakt hier ook onderdeel van uit.